

Välfärdsplan

Borgå stads strategiska riktning för att främja
välfärden 2026–2029

I Borgå byggs välfärd och trygghet upp i vardagen genom det dagliga arbetet — tydligt, tillsammans och kunskapsbaserat.

Innehåll

Sammanfattning	3
Syftet med planen och den rättsliga grunden	4
Stadens uppgift och roll	5
Strategi och samarbete	6
Utgångsläge	7
Visualisering av data efter åldersgrupp	8
Tyngdpunkter och mål	12
Främjande av mentalt välbefinnande	13
Främjande av en motionsinriktad livsstil	14
Främjande av gemenskap och delaktighet	15
Främjande av vardagstrygghet	16
Centrala principer	17
Genomförande och ansvar	18
Uppföljning och indikatorer	19
Genomförandedokument	20
När målen uppnås i Borgå	22
Giltighet och uppdatering	23

Sammanfattning

Välfärdsplanen redogör för prioriteringar, mål och centrala åtgärder för fullmäktigeperioden 2026–2029. Planen anger prioriteringar för åtgärderna samt indikatorer för uppföljningen. I Borgå är välfärdsarbetet en del av det dagliga arbetet – tydligt, tillsammans och kunskapsbaserat.

Fyra tyngdpunkter och mål

- Mentala välbefinnande: invånarnas psykiska belastning minskar, ensamheten minskar och det går smidigt att få hjälp.
- En motionsinriktad livsstil: den dagliga aktiviteten ökar och funktionsförmågan bibehålls – det är enkelt och säkert att röra på sig.
- Gemenskap och delaktighet: upplevelsen av delaktighet stärks och ensamheten minskar – alla har lika möjligheter att delta.
- Vardagstrygghet: upplevelsen av trygghet stärks, störningar och olyckor minskar och kanalerna för hjälp och stöd är tydliga.

Hur går vi vidare?

- Valfärden stärks i vardagliga tjänster och miljöer, såsom daghem, skolor, ungdomsverksamhet, kultur och idrott samt i stadsutvecklingen.
- Samarbetet med Östra Nylands välfärdsområde säkerställer smidiga servicekedjor och att människor hänvisas till rätt hjälp och stöd.
- Prioritering och stegvis genomförande av åtgärderna med hänsyn till de ekonomiska ramvillkoren.

Hur följer vi upp arbetet?

- Varje år lämnas en rapport till fullmäktige om hur arbetet med välfärden fortskrider och om utvecklingstrender inom välfärden, utifrån indikatorer, erfarenhetsbaserad kunskap och centrala observationer.

Syftet med planen och den rättsliga grunden

Främjande av välfärd och hälsa (HYTE) är ett av kommunens lagstadgade uppdrag. Valfärdsplanen sammanfattar den gemensamma riktningen, målen och de centrala åtgärderna för fullmäktigeperioden 2026–2029 och gör genomförandet och uppföljningen styrbara.

Planen bygger på stadens strategi, lokal välfärdsdata och de behov som framkommit under det förberedande arbetet. I planen har man även beaktat de prioriteringar som framkommit i HYTE-förhandlingarna med Östra Nylands välfärdsområde. Den sammanför även de planmässiga kraven för att främja barns och ungdomars välfärd samt stödja funktionsförmågan hos de äldre invånarna i en samlad helhet, liksom aspekter som rör förebyggande rusmedelsarbete och trygghet i vardagen.

En central princip i integrationslagen är att invandrare ska erbjudas tjänster och åtgärder som främjar integration. Syftet med dessa är att främja sysselsättning och kompetens, delaktighet och jämlikhet samt välbefinnande och hälsa. Syftet med lagstiftningen om sysselsättning är att främja sysselsättning, tillgången till kompetent arbetskraft samt

serviceenheter som stöder välfärd och hälsa.

Enligt lagstiftningen ska kommunen ha fastställt mål och åtgärder för att främja välfärd och hälsa samt följa upp och rapportera om framstegen mot målen. Varje kommun kan själv bestämma utformningen av planen. I Borgå beskrivs målen och åtgärderna under fyra tyngdpunkter – med hänsyn till åldersgrupperna.

Invånare i Borgå är mångfaldiga, och detta beaktas genomgående i hela planen. Personer med olika funktionsnedsättningar finns representerade i alla åldersgrupper, och deras perspektiv berör samtliga teman i planen – mentalt välbefinnande, delaktighet, rörlighet, trygghet i vardagen samt tjänsternas funktion. Därför beaktas tillgänglighet, tydlig kommunikation, flerspråkighet och jämlikhet som övergripande principer i hela planen.

I takt med att befolkningen i Borgå blir allt mer internationell tar planen även på ett övergripande sätt hänsyn till främjandet av integration, kulturnedvetenhet samt lika tillgång till tjänster för invånare med olika språkliga och kulturella bakgrunder.

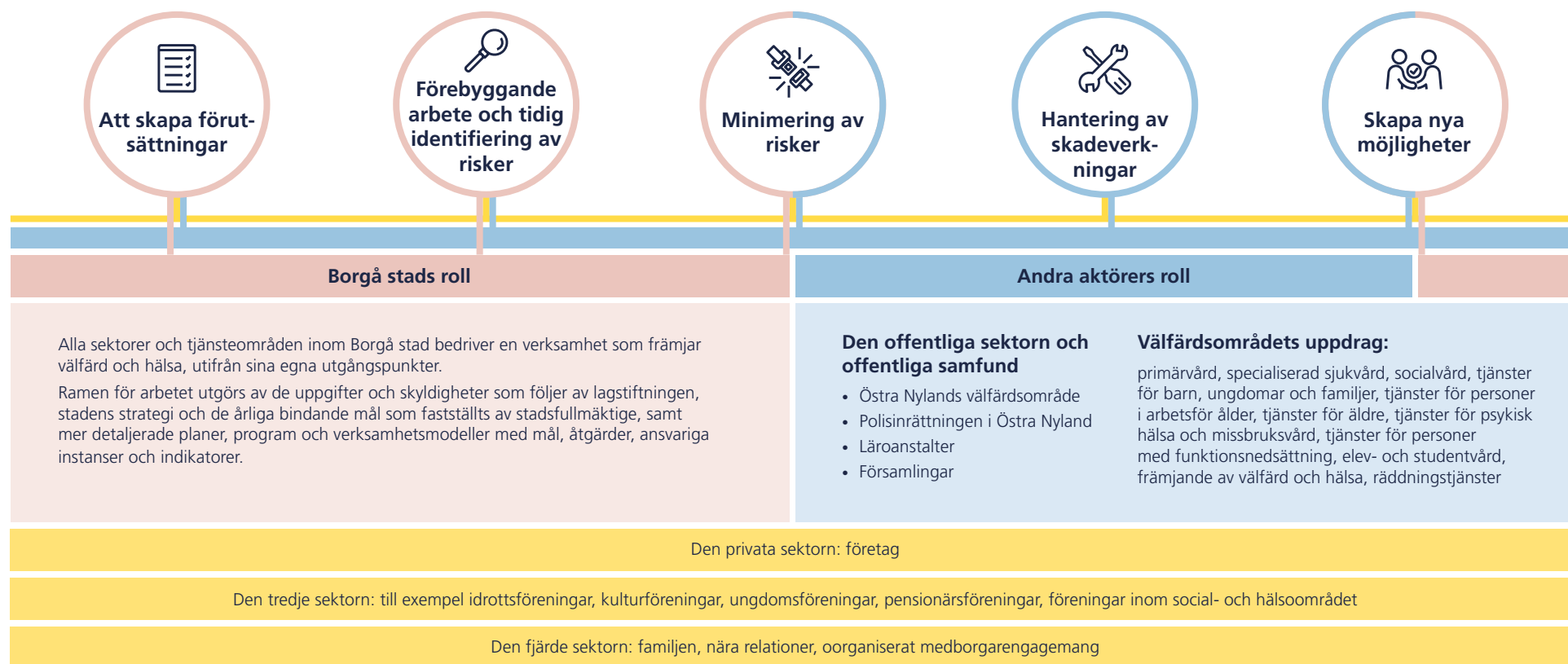
- [Kommunallagen](#)
- [Lagen om ordnande av social- och hälsovård, § 6](#)
- [Barnskyddslagen, § 12](#)
- [Lag om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre](#)
- [Lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet, 5 §](#)
- [Lag om främjande av integration](#)
- [Lag om ordnande av arbetskraftsservice](#)
- [Lag om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen](#)

Stadens uppgift och roll

Att främja välfärden och hälsan är en gemensam uppgift för alla sektorer och alla anställda i Borgå stad. Staden bär dock inte ensam ansvaret för detta, utan har ett nära samarbete med aktörer inom den offentliga, privata, tredje och fjärde sektorn. Samtidigt utgår man från att varje kommuninvånare har det primära ansvaret för sitt eget och sina närståendes välfärd.

Borgå stads uppgift är att genom sina tjänster och sitt arbetssätt skapa förutsättningar för välbefinnande och en trygg vardag samt att förebygga, identifiera och i den mån det står i stadens makt minska de risker som hotar välfärden och tryggheten. Arbetet fokuserar på förebyggande åtgärder och tidigt stöd, som syftar till att stärka invånarnas välfärd i ett så tidigt skede som möjligt.

Även om det förebyggande arbetet syftar till att förhindra att problem uppstår, kräver vissa utmaningar kring välfärden ett mer omfattande stöd. I detta fall övergår ansvaret i allt högre grad till social- och hälsovården, den specialiserade sjukvården, polisen samt olika organisationer som har den kompetens och behörighet som krävs för att tillgodose mer krävande stödbehov.

Strategi och samarbete

Borgå stads strategi för 2026–2029 anger riktningen för stadens utveckling, där tonvikten ligger på att underlätta invånarnas vardag, uppmuntra till framtidsstro, öka livsmiljöns kvalitet samt möjligheten att känna sig hemma, trivas och knyta kontakter med olika gemenskaper i olika livssituationer. Utifrån dessa strategiska utgångspunkter har man fastställt tyngdpunkterna i välfärdsplanen, vilka konkretiserar strategins effekter för invånarna.

- [Strategi för Borgå stad 2026–2029](#)

Främjande av mentala välbefinnande bidrar till strategins mål att stärka förmågan att hantera vardagen och tron på framtiden samt att förebygga belastning och ensamhet, även i samband med de livsförändringar som den demografiska utvecklingen medför.

Främjandet av en motionsinriktad livsstil hänger samman med strategins riktlinjer om livsmiljön och vardagslösningar som möjliggör en aktiv vardag för alla – även för äldre personer och för dem för vilka det inte är lika lätt att röra sig eller delta i vardagen.

Främjande av gemenskap och delaktighet ligger i linje med strategins mål att vara en hemtrevlig och positiv stad där invånarna kan delta, påverka och knyta kontakter. Detta är särskilt viktigt för att minska ensamheten bland äldre och stärka meningsfullheten i vardagen.

Främjande av vardagstrygghet bidrar till strategins mål om en säker hemstad. En tillgänglig vardag, förebyggande insatser och beredskap kräver att det stöd och den vägledning som erbjuds i vardagen är lättförståeliga och tillgängliga. Boendeformer för de äldre invånarna tillgodoser behoven bättre, och bostadslösningarna bidrar till en trygg och smidig vardag.

Tillsammans bidrar tyngdpunkterna till att driva genomförandet av stadsstrategin framåt genom invånarnas vardag – från barn och ungdomar till personer i arbetsför ålder och äldre. Välfärd och vardagstrygghet förverkligas som en del av det dagliga arbetet: inom tjänsterna, i vardagsmiljöerna och genom sektorsövergripande samarbete. Arbetet bedrivs även i samarbete med lokala, regionala och nationella intressenter, såsom organisationer, föreningar, utbildningsinstitutioner, företag och invånare. Östra Nylands välfärdsområde är en viktig samarbetspartner för staden för att vägledningen till stöd och tjänster ska fungera smidigt och tydligt.

Utgångsläge

I Borgå mår man i allmänhet bra, men välfärdsskillnaderna mellan olika invånargrupper och områden har ökat. Befolkningen åldras och samtidigt ökar mångfalden i befolkningen. Detta ökar behovet av tillgängliga tjänster, tidigt stöd och gemenskapsbaserade strukturer. Digitala tjänster underlättar vardagen, men kan också öka ojämlikheten, vilket understryker vikten av digitalt stöd och tydlig kommunikation.

Barnens och ungdomars välfärd utgör grunden för hela utvecklingen av välfärden. De flesta barn och ungdomar mår bra, men skoltrötthet, belastning i vardagen och utmaningar med det mentala välbefinnandet identifieras som de största utmaningarna. Dessutom vacklar förverkligandet av en hälsosam livsstil hos många. Familjernas ekonomiska situation har försämrats, vilket syns som ett ökat behov av stöd och en

övergång till mindre bostäder hos en del familjer. Samtidigt blir behoven hos barn, ungdomar och familjer allt mer varierande, och tjänsterna måste riktas in mer precist än tidigare.

Enligt statistiken är välfärden bland personer i arbetsför ålder i Borgå relativt gott, men de på varandra följande kriserna under 2020-talet har försämrat även deras psykiska hälsa. Särskilt oroande är bristen på fysisk aktivitet, den ökande förekomsten av övervikt och alkohol. Dessa beskrivs som allvarliga folkhälsoproblem.

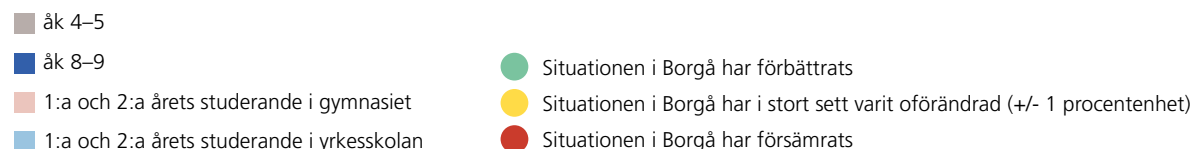
På basis av statistiken är välbefinnande hos de äldre ganska bra. Livskvaliteten påverkas framför allt av hälsa, funktionsförmåga, aktivitet och mänskliga relationer. De utmaningar som har identifierats i Borgå är ensamhet och försämrad funktionsförmåga.

Enligt lagstiftningen ska välfärdsplanen för äldre även omfatta en prognos av äldres bostadsbehov och utvecklingen av bostäder som tillgodoser dessa behov. Ovannämnda helheten hänger framför allt samman med stadens program för boende och markanvändningsplan (MATSU). Målet är att stärka framtidsanalysen, framför allt genom en tätare dialog med välfärdsområdet. Samarbetet med seniorrådet i Borgå, handikappråd och andra intressenter är viktigt för att man i god tid ska kunna identifiera de äldres behov när det gäller boende.

- [Välfärdsberättelse](#)
- [Beskrivning av omvärlden](#)

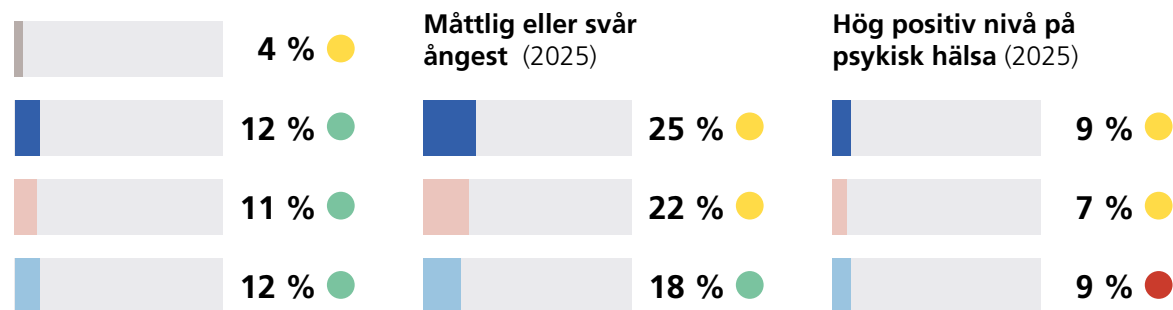
Visualisering av data efter åldersgrupp

Barn och ungdomar –18 år

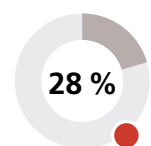

Psykisk hälsa

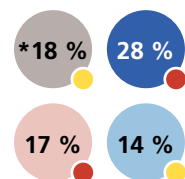
Upplevelsen av ensamhet (2025)

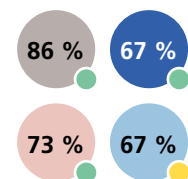
Åtminstone lindriga ångestsymtom (åk 4–5, 2025)

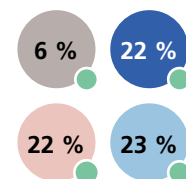
Skolutmattning (2025, 2023*)

För tillfället nöjd med sitt liv (2025)

Upplever sitt hälsotillstånd som måttligt eller dåligt (2025)

Befolkning (31.12)

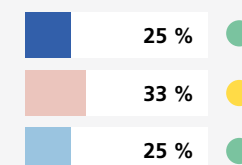
	2024	2025
0–6	3 237	3 200
7–12	3 607	3 479
13–15	2 011	2 001
16–18	1 954	1 979

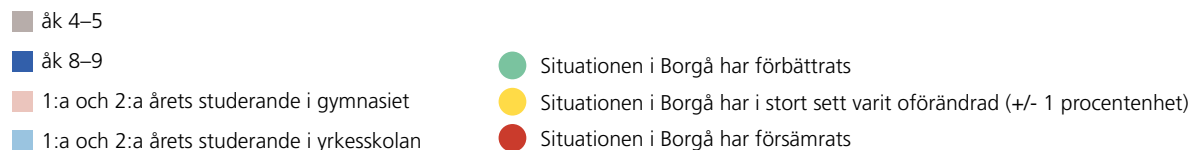
Barnfamiljer som bor trångt (2025)

27 % ●

Det ekonomiska läget

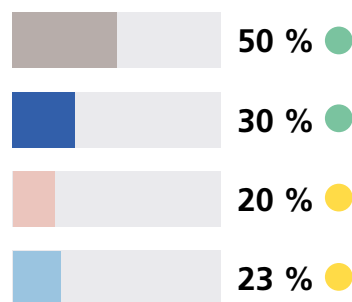
Familjens upplevda ekonomiska situation är måttlig eller sämre (2025)

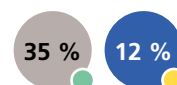

En motionsinriktad livsstil

De som rör på sig minst en timme om dagen (2025)

Hälsofrämjande livsstilar (2025)

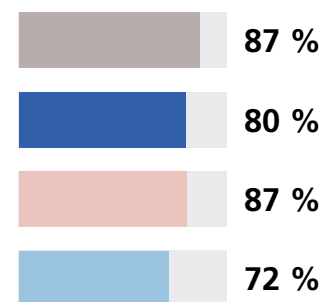

Svag fysisk funktionsförmåga (MOVE!-mätning, 2025)

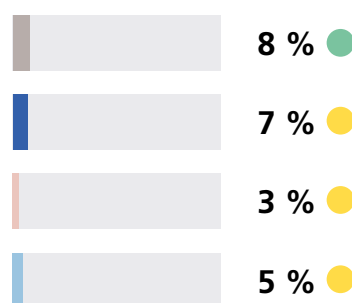
Gemenskap och delaktighet

Utöva någon fritidsaktivitet minst en gång i veckan (2025)

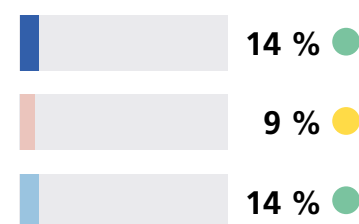

Säkerhet i vardagen

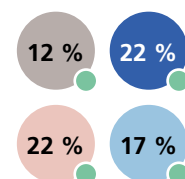
Utsatt för mobbning i skolan minst en gång i veckan (2025)

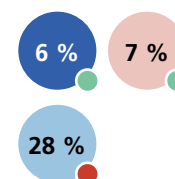
Har upplevt fysiska hot under året (2025)

Har utsatts för sexuella trakasserier i skolan under året (2025)

Användning av alkohol, tobak och nikotinprodukter eller penningsspel som ger anledning till oro (2025)

Personer i arbetsför ålder, 19–64 år

Befolkning (31.12.)

	2024	2025
19–49	18 286	18 196
50–64	10 602	10 728

Hälsosamma levnadsvanor
(20–69-åringar, 2024)

43,10 %

Psykisk hälsa

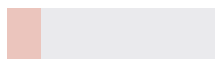
Arbetsförmågeindex

(åldersjusterat; personer i åldern
16–64 år, 2023)

75,80 %

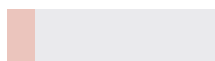
Personer med betydande
psykisk belastning (20–64 år, 2024)

15,9 %

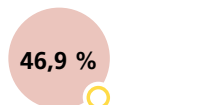
Andel som känner sig ensamma
(20–64-åringar, 2024)

13,4 %

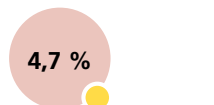
Upplever sig själva
som lyckliga
(20–64-åringar, 2024)

46,9 %

Personer som får
invaliditetspension
(20–64-åringar, 2024)

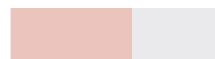

4,7 %

En motionsinriktad livsstil

Rör sig för lite enligt rekommendationerna för
hälsobevarande motion (20–64-åringar, 2024)

57,9 %

Säkerhet i vardagen

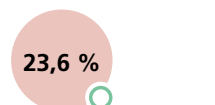
Andelen som upplever sin vardag
som mycket eller ganska trygg
(20–64-åringar, 2024)

73,1 %

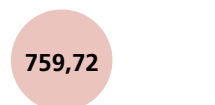
Konsumerar för
mycket alkohol
(20–64-åringar, 2024)

23,6 %

Användning av stimulanter
inom avloppsnätets område
(mg/1 000 invånare/dag,
Borgå, 2024)

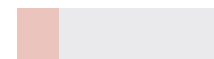

759,72

- Situationen i Borgå har förbättrats
- Situationen i Östra Nylands välfärdsområde har förbättrats
- Situationen i Borgå har i stort sett varit oförändrad
- Situationen i Östra Nylands välfärdsområde har i stort sett varit oförändrad
- Situationen i Borgå har försämrats
- Situationen i Östra Nylands välfärdsområde har försämrats

Gemenskap och delaktighet

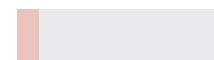
Riskerar social utestängning(18–24-åringar som
varken arbetar, studerar eller fullgör militärtjänst, 2024)

20 %

Mycket svag upplevelse av delaktighet
(20–64-åringar, 2024)

10,2 %

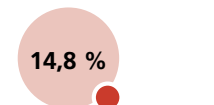
Valdeltagande
(personer i arbetsför ålder, 2025)

55,8 %

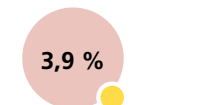
Arbetslöshetsgrad
(personer under 25 år)

14,8 %

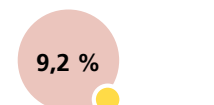
Långtidsarbetslösa i arbetskraften
(personer i arbetsför ålder 2024)

3,9 %

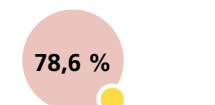
Personer med
svårigheter att hitta jobb
(15–64-åringar, 2024)

9,2 %

Andelen personer som har avlagt
en examen efter grundskolan
(personer som fyllt 15 år, 2023)

78,6 %

Åldersrika 65+ år

Befolkning (31.12.)

	2024	2025
65–74	6 137	6 135
75–	5 903	6 145

Hälsosamma levnadsvanor (20–69-åringar, 2024)

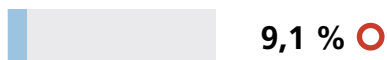
43,10 %

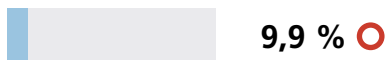
- Situationen i Borgå har förbättrats
- Situationen i Östra Nylands välfärdsområde har förbättrats
- Situationen i Borgå har i stort sett varit oförändrad
- Situationen i Östra Nylands välfärdsområde har i stort sett varit oförändrad
- Situationen i Borgå har försämrats
- Situationen i Östra Nylands välfärdsområde har försämrats

Psykisk hälsa

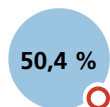
Personer med betydande psykisk belastning (personer som fyllt 65 år, 2024)

Andel som känner sig ensamma (personer som fyllt 65 år, 2024)

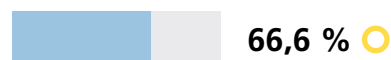

Upplever sig själva som lyckliga (personer som fyllt 65 år, 2024)

En motionsinriktad livsstil

Rör sig för lite enligt rekommendationerna för hälsobevarende motion (personer som fyllt 65 år, 2024)

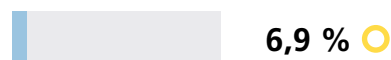

Vårdperioder till följd av fall och ramlande (personer som fyllt 65 år / 10 000 personer i samma ålder, 2024)

280,7

Gemenskap och delaktighet

Mycket svag upplevelse av delaktighet (personer som fyllt 65 år, 2024)

Säkerhet i vardagen

Enpersonshushåll

(bland hushåll i samma åldersgrupp, personer som fyllt 65 år, 2024)

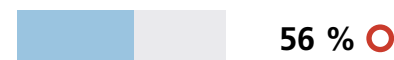
49,2 %

Enpersonshushåll

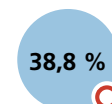
(bland hushåll i samma åldersgrupp, personer som fyllt 75 år, 2024)

53,6 %

Andelen som upplever sin vardag som mycket eller ganska trygg (personer som fyllt 65 år)

Konsumerar för mycket alkohol (Personer som har fyllt 65 år)

Tyngdpunkter och mål

Under fullmäktigeperioden 2026–2029 struktureras det övergripande välfärdsarbetet kring fyra strategiska tyngdpunkter.

Främjande av psykiskt välbefinnande

Främjande av en motionsinriktad livsstil

Främjande av gemenskap och delaktighet

Främjande av vardagstrygghet

Tyngdpunkterna är övergripande och gäller alla åldersgrupper: barn (0–17 år), ungdomar (18–28 år), personer i arbetsför ålder (29–64 år), åldersrika (65+), alla nationaliteter och alla invånare med olika typer av funktionsnedsättningar.

Tyngdpunkterna skapar nytta över sina gränser. Samma åtgärd kan bidra till flera mål – till exempel främjar fysisk aktivitet mentalt välbefinnande och delaktighet, vilket ökar åtgärdernas effektivitet.

Främjande av mentalt välbefinnande

Välbefinnande skapas i vardagen — tidigt stöd, tydliga vägar och gemensamma insatser.

Varför är detta viktigt?

- Mentalt välbefinnande är grunden för inlärning, arbets- och funktionsförmåga, delaktighet och en känsla av trygghet. Stadens roll framhävs i de vardagliga tjänsterna: inom småbarnspedagogiken, skolorna, ungdomsarbetet, kulturen och idrotten samt i lösningar som främjar gemenskap och en smidig vardag.
- Förebyggande av arbetslöshet, vägledning som främjar sysselsättning och stöd i rätt tid stärker också den mentala hälsan, eftersom de bidrar till att man kan hantera vardagen, känna delaktighet och ha tilltro till framtiden.
- Tillsammans med Östra Nylands välfärdsområde lägger vi tonvikten på tidigt stöd och tydliga vägar till stödinsatser. Målet är att stödet ska finnas tillgängligt i tid och att de dagliga tjänsterna ska främja välfärden utan onödig fragmentering.

Mål

- Invånarnas mentala välbefinnande främjas genom vardagstjänsterna så att belastning och ensamhet minskar och det blir smidigt att få tillgång till stöd.

Centrala åtgärder

- Vi tydliggör de gemensamma principerna för att främja mentalt välbefinnande inom stadens tjänster och i vardagsmiljöer, såsom småbarnspedagogik, skolor, ungdomsarbete samt kultur- och idrottsverksamhet.
- Vi ser till att lättillgängligt stöd och vägledning blir synligt och lätt att hitta, och vi stärker samarbetet med familjer och vårdnadshavare.
- Vi säkerställer att stöd för mentalt välbefinnande är tillgängligt för personer med olika språkliga och kulturella bakgrunder (tydligt språk, flerspråkighet, tolkning, kulturell sensitivitet).
- Vi har kommit överens med Östra Nylands välfärdsområde om rutinerna för vägledning till tjänster och samarbete, så att hänvisningen till tjänsterna fungerar smidigt.
- Vi riktar vår rådgivning och våra gemenskapssinriktade arbetsmetoder mot grupper där belastning eller ensamhet hopar sig.

Tyngdpunkter efter åldersgrupp

- 0–17: Vardagen inom småbarnspedagogiken, skolan och fritidsverksamheten främjar barnens välfärd, och tidigt stöd samt samarbetet mellan hemmet, småbarnspedagogiken och skolan lyfts fram.
- 18–28: Unga vuxna får stöd och vägledning som hjälper dem att hitta sin plats i studierna, arbetslivet och vardagen.
- 29–64: En smidig vardag och tydliga vägledningar till stödkanalerna minskar belastningen.
- 65+: Mötesplatser och lättillgängliga möjligheter till delaktighet minskar ensamheten och bidrar till en meningsfull vardag.

Främjande av en motionsinriktad livsstil

Motion är medicin — att röra på sig ska vara enkelt, säkert och tillgängligt.

Varför är detta viktigt?

- Motion och vardagsaktiviteter främjar den fysiska hälsan, det psykiska välbefinnandet, gemenskapen och inläringen. Motion stärker koncentrationsförmågan och uthålligheten, och särskilt i barns och ungdomars vardag bidrar den till inläringen som en del av skoldagen. Staden spelar en central roll när det gäller att skapa förutsättningar för att kunna röra sig (vägar, säkerhet, tillgänglighet), möjligheterna till fritidsaktiviteter och tillgängliga tjänster.

Mål

- Den vardagliga fysiska aktiviteten ökar och funktionsförmågan bevaras för att möjligheterna att röra sig är enkla, trygga, tillgängliga och jämlika för människor i alla åldrar.

Centrala åtgärder

- Vi ser till att möjligheterna till rörlighet är tillgängliga i fråga om information, pris, läge och fysisk tillgänglighet.
- Vi utvecklar miljöer och ruttor som främjar fysisk aktivitet i vardagen, så att trygghet, tillgänglighet, viloplatser och närliggande möjligheter till rörelse främjar fysisk aktivitet i olika stadsdelar.
- Vi synliggör möjligheterna till fritidsaktiviteter och motion och minskar hindren för att prova på och delta, i samarbete med föreningar och organisationer.
- Vi anpassar vår kommunikation och röjer hindren för deltagande genom att ta hänsyn till språk, kulturella faktorer och olika livssituationer.
- Vi lägger särskild vikt vid grupper för vilka det inte är lika lätt att röra på sig, såsom barn och personer som rör sig lite.
- Vi har kommit överens med Östra Nylands välfärdsområde om samarbetsrutinerna, så att motionsrådgivning och vardagliga tjänster bildar en tydlig och välfungerande servicekedja.

Tyngdpunkter efter åldersgrupp

- 0–17: Motion är en del av vardagen och fritiden inom småbarnspedagogik och skolan; tröskeln för att delta i fritidsaktiviteter sänks.
- 18–28: Möjligheterna till lättillgänglig hjälp och hänvisning till stöd underlättar att klara av vardagen.
- 29–64: Vardagsmotion främjas genom smidiga vardagsmiljöer och tillgängliga tjänster.
- 65+: Funktionsförmågan och rörelsesäkerheten främjas; risken för fallolyckor minskas.

Främjande av gemenskap och delaktighet

Tillsammans blir det mer — sociala kontakter och delaktighet minskar ensamheten.

Varför är detta viktigt?

- Delaktighet minskar ensamheten, stärker förtroendet för andra människor och samhällstjänster samt främjar förmågan att klara av vardagen. Staden skapar förutsättningar för delaktighet, upprätthåller mötesplatser och säkerställer tillgänglighet och jämlikhet i tjänsterna.
- Att främja sysselsättningen, förebygga arbetslöshet och ge arbetslösa stöd i rätt tid stärker delaktigheten, förmågan att ta ansvar för sin vardag och anknytningen till samhället. Särskilt när arbetslösheten blir långvarig kan den öka känslan av ensamhet, belastning och risk till marginalisering, vilket innebär att åtgärder som främjar sysselsättningen också bidrar till att främja välfärden.
- Samarbete med organisationer och partnerskap är centrala metoder för att främja delaktighet och gemenskap.

Mål

- Känslan av delaktighet stärks och ensamheten minskar eftersom invånarna får möjlighet att träffas, delta och påverka på lika villkor, och den vägledning som främjar sysselsättning samt arbets- och funktionsförmåga hjälper dem att knyta an till vardagen, gemenskaperna och tjänsterna

Centrala åtgärder

- Vi ser till att strukturerna för samarbetet med organisationer och partners fungerar väl och att den gemensamma årsplanen hålls uppdaterad, så att samarbetet förblir planmässigt och kontinuerligt.
- Vi förtydligar verksamhetsmodellen för delaktighet och integrerar den i olika tjänster så att delaktighet, samskapande, tillgänglighet och flerspråkighet syns som enhetliga arbetssätt i hela verksamheten.
- Vi ser till att mötesplatser, evenemang och möjligheter till deltagande med låg tröskel är lättillgängliga i olika delar av staden och för personer i olika livssituationer.
- Vi arbetar med att förbättra tjänsternas synlighet och vår kommunikation så att informationen om möjligheterna att delta bättre når även de grupper som deltar mindre ofta än andra.
- Vi stärker delaktigheten genom stöd som främjar sysselsättningen, vägledning i rätt tid och samarbete mellan olika aktörer, samt förebygger att problem som påverkar välfärden hopar sig.
- Vi riktar särskild uppmärksamhet mot grupper med låg deltagande för att minska ensamheten och stärka förtroendet för framtiden.

Tyngdpunkter efter åldersgrupp

- 0–17: I småbarnspedagogiken, skolan och fritidsverksamheten kan alla känna sig delaktiga, och barn och ungdomar blir hörda i vardagen.
- 18–28: Genom att nå ut till unga vuxna genom olika deltagande- och mötesformer samt stöd i rätt tid stärks deras anknytning till studier, arbete och gemenskaper.
- 29–64: Möjligheterna att delta i vardagen, tillgången till tjänster och vägledning som främjar sysselsättningen stärker delaktigheten och förhindrar att utmaningar kring välfärden hopar sig.
- 65+: Mötesplatser och möjligheter till deltagande stärker känslan av tillhörighet och delaktighet. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt informationens tillgänglighet och kommunikation via flera kanaler.

Främjande av vardagstrygghet

En trygg vardag är grunden — förebyggande åtgärder, stöd och tydliga kanaler för hjälp förebygger negativa konsekvenser.

Varför är detta viktigt

- Vardagstryggheten bygger på att omgivningarna är trygga, att gemenskaperna verkar tillsammans och att hjälp och stöd finns tillgängligt när det behövs. Många verksamheter som främjar välfärden bidrar samtidigt till att stärka tryggheten och förebygga de bakomliggande orsakerna till problemen.
- Rasistiska, diskriminerande och nedvärderande uttalanden eller beteenden accepteras inte och åtgärdas konsekvent.
- Trygghet i vardagen är en del av det grundläggande arbetet i daghem, skolor och fritidsmiljöer, inom trafiksäkerhet, olycksförebyggande arbete samt förebyggande rusmedelsarbete. Beredskapsplanering genomförs för att vardagen ska vara så säker som möjligt under alla samhällsförhållanden.

Mål

- Vardagstryggheten stärks eftersom miljöerna är säkra. Störningar och olyckor minskar och hjälp kan erhållas via tydliga kanaler.

Centrala åtgärder

- Vi samordnar det förebyggande arbetet så att förebyggandet av mobbning, våld, rusmedelsrelaterade skadeverkningar och olyckor samt tidig identifiering bildar en tydlig och sammanhängande helhet i vardagsmiljöer, såsom i skolor och på fritiden.
- Vi klargör rollerna för hemmet och andra vuxna i vardagen som en trygghetsfaktor, särskilt i barns och ungdomars vardag.
- Vi stärker förmågan att upptäcka och ta upp våld samt att hänvisa till rätt stöd i samarbete med välfärdsområdet.
- Vi utarbetar och inför en gemensam modell för Borgå för att ingripa mot rasistiskt, diskriminerande och nedvärderande beteende.
- Vi inför modellen steg för steg i det dagliga ledarskapet, introduktionsprocessen och arbetsgemenskapernas rutiner.
- Vi riktar vår verksamhet för trafiksäkerhet och säker rörlighet på riskområden, såsom skolvägar och trafikknutpunkter, och uppdaterar trafiksäkerhetsplanen i samarbete med livskraftscentralen i Nyland.
- Vi bedriver förebyggande rusmedelsarbete som en del av HYTE-arbetet och kopplar det särskilt till barns och ungdomars vardag samt till trygga

miljöer.

- Vi stärker säkerheten i äldre personers vardag genom att skapa en gemensam lägesbild och tydliggöra rådgivning, digitalt stöd och fallförebyggande åtgärder som en del av stadens tjänster.

Tyngdpunkter efter åldersgrupp

- 0–17: Trygga miljöer för lärande och fritid; förebyggande åtgärder stärks när det gäller mobbning, rasistiskt, diskriminerande och nedvärderande beteende samt missbruksproblem.
- 18–28: Det blir lättare att få hjälp, trygghetskänslan stärks och unga vuxna nås i tid genom stöd och vägledning.
- 29–64: Fenomenbaserat samarbete och tydlig kommunikation kring trygghet stärker vardagstryggheten.
- 65+: Förebyggande av olyckor, särskilt fallolyckor, samt tydlig vägledning och stöd bidrar till att öka vardagstryggheten. Det är viktigt att beakta att de digitala kanalerna inte når ut till alla äldre personer.

Centrala principer

Välfärdsarbetet genomförs tväradministrativt och i samverkan med olika aktörer.

Alla de centrala principerna som anges här styr alla tyngdpunktsområden och återspeglas både i genomförandet och i uppföljningen.

Kunskapsbaserad ledning

Vi riktar in vår verksamhet efter behov och följer upp skillnaderna i välfärden utifrån åldersgrupper, områden och ur ett perspektiv som rör tillgången till tjänster.

Vi utgår från en gemensam lägesbild och gemensamt överenskomna indikatorer, följer upp framstegen regelbundet och justerar tyngdpunkterna utifrån resultaten.

Tillgänglighet

Vi ser tillgänglighet som en central princip i de vardagliga miljöer som staden kan påverka.

Tillgänglighet, jämlikhet och flerspråkighet

Vi ser till att tjänsterna och kommunikationen är begripliga och tillgängliga och att de är lätta att hitta.

Delaktighet

Vi tar med invånarnas och påverkansorganens synpunkter i planeringen, genomförandet och utvärderingen.

Genomförande och ansvar

Genomförandet av välfärdsplanen är kopplat till stadens ekonomiska och verksamhetsmässiga planering, vilket gör det möjligt att genomföra åtgärderna som en del av sektorernas dagliga arbete. Arbetet bedrivs över sektorernas gränser för att de gemensamma målen ska synas i de dagliga tjänsterna och miljöerna.

Genomförandet av planen kräver också en välmående och kompetent personal, eftersom stadens tjänsteutbud och det dagliga arbetet med att möta medborgarna bygger på personalens insatser.

Genomförandet stöds av invånarnas och de påverkande organens medverkan samt av samarbetet med organisationer, utbildningsinstitutioner, församlingar, trygghetsaktörer och andra intressenter. Dessutom stöds arbetet av tväradministrativa och tvärprofessionella arbetsgrupper och nätverk, som stärker informationsflödet och det praktiska genomförandet.

Ansvarsfördelning

- Sektorernas ledningsgrupper: genomförande inom respektive ansvarsområde och genom samarbete över sektorsgränserna.
- HYTE-ledningsgruppen: samordning av helheten, gemensam lägesbild, uppföljning av indikatorer och förberedelse av rapporteringen.

Uppföljning och indikatorer

Uppföljningen av välfärdsplanen är kopplad till arbetet med välfärdsrapporten och stadens lägesbild så att fokus främst ligger på utvecklingstrender och förändringar på längre sikt under hela fullmäktigeperioden. Infograferna i välfärdsplanen, TEA-indikatorerna och HYTE-koefficienten utgör tillsammans den helhet som redovisas i välfärdsrapporten, vilken används för att beskriva läget när det gäller välfärd, hälsa och trygghet i staden samt framstegen och styrningen av HYTE-arbetet.

Under våren 2029 utarbetas en välfärdsberättelse som sammanfattar fullmäktigeperioden. Den sammanfattande rapporten fokuserar på en helhetsbedömning: vad som har förändrats under perioden, vad det innebär och vad man bör beakta i välfärdsplanen för nästa fullmäktigeperiod.

Välfärdsberättelsen utarbetas med hänsyn till utformningen av minimikraven på informationsinnehållet (THL:s förslag och STM:s arbete med förordningen).

1:a året

Strategi och
Välfärdsplan för
fullmäktigeperioden

2:a året

Välfärdsrapporten

3:a året

Välfärdsrapporten

4:a året

Välfärdsberättelse för
fullmäktigeperioden

Genomförandedokument

Välfärdsplanen samlar ihop prioriteringar, mål och centrala åtgärder för fullmäktigeperioden 2026–2029 på en strategisk nivå.

Det operativa genomförandet och de detaljerade åtgärderna beskrivs i andra genomförandedokument, såsom läroplanen och planerna för småbarnspedagogiken, planerna för ungdomsverksamheten, idrotts- och kulturprogrammet, servicenätsplaner samt program för stadsutveckling.

I Borgå stärks välfärden, hälsan och tryggheten för barn och ungdomar, personer i arbetsför ålder samt äldre i enlighet med stadens strategi.

I praktiken återspeglas verksamheten i de operativa mål som fastställs årligen i budgeten.

I tabellen nedan kopplas stadens övriga genomförandehandlingar till ett bredare perspektiv på främjandet av välfärd och hälsa, vilket även denna plans prioriteringar bidrar till att främja. En del av handlingarna berör flera olika perspektiv, vilket gör att indelningen inte är helt entydig.

Det är dessutom värt att notera att även stadens samarbetskumpaner har motsvarande handlingar och riktlinjer.

Framtidstro och förändringskraft i Borgå 2026–2029

Borgå stads Välfärdsplan 2026–2029

Sammanställer stadens delplaner, program och övriga vägledande handlingar samt verksamhetsmodeller

Invånarnas övergripande välfärd

- Planen för småbarnspedagogik
- LP för förskoleundervisningen
- LP för grundskolan
- LP för undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen
- LP för gymnasierna
- LP för det fria bildningen
- LP för grundläggande konstundervisning
- Planen för elevvård
- Ungdomsverksamheten NUPS
- Verksamhetsmodell för förstärkt ungdomsarbete
- Kulturprogrammet 2030
- Planen för kulturförstran
- Idrottsprogrammet 2030
- Planen för utveckling av motionsförhållandena
- Programmet för att främja promenad och vistelse i stan
- Cykelprogrammet
- Enhetsspecifika planerna för likabehandling och jämställdhet (småbarnspedagogik, skolor, ungdomsverksamhet)
- Borgå stads personalprogram och arbetarskyddets verksamhetsprogram
- Planen för likabehandling och jämställdhet
- Beredskapsplanen
- Budgeten
- Ekonomiplanerna
- Investeringsplanen
- Integrationsprogrammet
- Planen för anordnandet av arbetsförmedlingstjänster
- Handbok för samarbete i gränssnittet mellan sysselsättning och integration

Boende och livsmiljö

- Boendeprogrammet 2030
- Programmet för genomförande av markanvändningen (MATSU)
- Planläggningsprogrammet
- Programmet för bystrukturen
- Trafiksäkerhetsplanen
- Konstprogrammen
- Klimat- och miljöprogrammet

De flesta av dessa handlingar finns i sin senaste version på stadens webbplats.

När målen uppnås i Borgå

Verksamheten för att minska välfärdsskillnaderna stärks: insatserna riktas in efter behov och effekterna följs upp.

Beslutsfattandet bygger på en aktuell lägesbild: indikatorer och rapportering underlättar prioriteringen med hänsyn till de ekonomiska ramvillkoren.

Samarbetet med Östra Nylands välfärdsområde blir smidigare: samarbetet och servicekedjorna minskar avbrott och överlappningar.

Vardagstryggheten förbättras: störningar och olyckor förebyggs, hjälpkanalerna är tydliga och ungdomarna kan lita på att rasism och nedsättande uttalanden bemöts på ett konsekvent sätt.

Deltagandet och gemenskapskänslan stärks: sociala kontakter blir fler och man når bättre ut till grupper som är svåra att nå.

Det är lättare att motionerna: trygga och tillgängliga vägar samt lätta verksamheter främjar fysisk aktivitet i vardagen.

Mentala välbefinnandet stärks i vardagsmiljöerna: tidigt stöd ger resultat, ensamheten minskar och det blir lättare att få hjälp.

Giltighet och uppdatering

Välfärdsplanen gäller under fullmäktigeperioden 2026–2029. Vid behov preciseras åtgärderna utifrån lägesbilden och budgeten, utan att den strategiska ramen ändras.

I förtydligandena håller man fast vid att målen och åtgärderna ska vara realistiska och i huvudsak genomföras som en del av det dagliga arbetet.

Planen finns att läsa på stadens webbplats och har överlämnats till välfärdsområdet och HUS i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Människorna gör staden

PORVOO BORGÅ